

Przyjaźń w Księdze Syracydesa

I. Miła mowa pomnaża przyjaciół, a język uprzejmy pomnaża miłe pozdrowienia. ⁶ Żyjących z tobą w pokoju może być wielu, ale gdy idzie o doradców, *niech będzie jeden z tysiąca!* ⁷ Jeżeli chcesz mieć przyjaciela, posiądź go po próbie, a niezbyt szybko mu zaufaj! ⁸ Bywa bowiem przyjaciel, ale tylko na czas jemu dogodny, nie pozostanie nim w dzień twego ucisku. ⁹ Bywa przyjaciel, który przechodzi do nieprzyjaźni i wyjawia wasz spór na twoją hańbę. ¹⁰ Bywa przyjaciel, ale tylko jako towarzysz stołu, nie wytrwa on w dniu twego ucisku. ¹¹ W powroźeniu twoim będzie jak *drugi ty*, z domownikami twymi będzie w zażyłości. ¹² Jeśli zaś zostaniesz poniżony, stanie przeciw tobie i skryje się przed twym obliczem. ¹³ Od nieprzyjaciół bądź z daleka i miej się na baczności przed twymi przyjaciółmi. ¹⁴ Wierny bowiem przyjaciel potężną obroną, kto go znalazł, skarb znalazł. ¹⁵ Za wiernego przyjaciela nie ma odpłaty ani równej wagi za wielką jego wartość. ¹⁶ Wierny przyjaciel jest lekarstwem życia; znajdą go bojący się Pana. ¹⁷ Kto się boi Pana, dobrze pokieruje swoją przyjaźnią, bo jaki jest on, taki i jego bliźni (Syr 6, 5-17).

II. Nie porzucaj starego przyjaciela; nowego nie można postawić wyżej niego. Wino nowe, przyjaciel nowy - jeśli się zestarzeje - z przyjemnością wypijesz. ¹¹ Nie zazdrość chwały grzesznikowi, nie wiesz bowiem, jaka będzie jego zguba. ¹² Nie miej upodobania w tym, co się podoba bezbożnym, pamiętaj, że nie będą usprawiedliwieni - aż do Otchłani. ¹³ Daleko bądź od człowieka, co ma władzę zabijania, a nie doznasz obawy śmierci, a jeśli się doń zbliżysz, nie popełniaj zdroźności, by nie odebrał ci życia. Pamiętaj, że chodzisz wśród sideł i na krawędzi murów miasta się przechadzasz. ¹⁴ Według możliwości staraj się zyskiwać życzliwość bliźnich, a naradzaj się z mądrymi! ¹⁵ Wiedź rozmowę z rozumnymi, a każda przemowa twoja niech będzie o Prawie Najwyższego. ¹⁶ Mężowie sprawiedliwi niech będą twoimi współbiednikami, a w bojaźni Pańskiej niech będzie twoja radość! ¹⁷ Ręka rzemieślników czyni dzieło godne pochwały, a rządca ludu okaże mądrość przez swoją mowę. ¹⁸ Będą się bali w mieście człowieka, co umie władać językiem, a porywczy w mowie ściągnie na siebie nienawiść (Syr 9, 10-18).

III. Nigdy nie powtarzaj słów zasłyszanych, a nic na tym nie stracisz. ⁸ Nie mów ich ani przyjacielowi, ani wrogowi, i jeśli to nie będzie grzechem dla ciebie, nie wyjawiaj! ⁹ Gdyż wysłuchają, ale unikać cię będą, a w swoim czasie okażą ci nienawiść. ¹⁰ Posłyszałeś słowo? Niech umrze z tobą! Nie obawiaj się - nie rozsądzi ciebie. ¹¹ Głupi z powodu słowa usłyszanego czuć będzie boleści jak rodząca z powodu dziecięcia. ¹² Jak strzała tkwiąca w mięsistym udzie, tak słowa we wnętrzu głupiego. ¹³ Upomnij przyjaciela, aby tak nie czynił, a jeśliby uczynił, by już nie powtórzył czynu. ¹⁴ Upomnij bliźniego, aby tak nie mówił, a jeśliby już powiedział, aby nie powtarzał. ¹⁵ Upomnij przyjaciela, często bowiem rzuca się oszczerstwa, i nie wierz każdemu słowu! ¹⁶ Czasem się ktoś poślizgnął, ale nieświadomie, i któż nie zgrzeszył swym językiem? (Syr 19, 7-16)

IV. Kto rzuca kamieniem na ptaki, wypłasza je, a kto łży przyjaciela, zrywa przyjaźń. ²¹ Jeśliś wyciągnął miecz na przyjaciela, nie martw się, jest bowiem droga powrotu; ²² jeśliś otworzył usta na niego, nie martw się, jest bowiem możliwość pojednania; wyjąwszy obelgę, wzgardę, wyjawienie tajemnicy i cios zdradliwy - to wszystko oddali każdego przyjaciela. ²³ Zachowaj wierność bliźniemu twemu w biedzie, abyś z nim razem wzbogacił się w jego pomyślności. W czasie niepowodzenia trwaj przy nim, abyś, gdy przyjdzie do dziedziczenia, i ty miał w nim udział. ²⁴ Przed ogniem - para w piecu i dym, a przed wylaniem krwi - obelgi. ²⁵ Nie będę się wstydził osłonić przyjaciela i nie będę się przed nim ukrywał; ²⁶ a jeśliby mnie nawet coś złego spotkało z jego przyczyny, to każdy, kto o tym usłyszy, strzec się jego będzie (Syr 22, 20-26).

Polecenia:

1. Ustosunkuj się do myśli zawartej w Syr 6, 7.
2. Fragment Syr 19, 6-17 krytykuje plotkarstwo. Jak sądzisz, dlaczego?
3. Co, według Syracydesa, oddali każdego przyjaciela?
4. Na podstawie fragmentu Syr 9, 10-18 napisz, na co należy zwracać uwagę w relacjach towarzyskich.